

IVLII CÆSARIS
BULENGERI
IVLIODVNENSIS
LIBER DE
SPOLIIS BELLICIS,
TROPHÆIS, ARCVBVS
TRIVMPHALIBVS,
& pompa triumphi.

*Cui accessit liber Onuphrj Panuini Veronensis
de Triumpho & de Ludis Circensibus.*

PARISIIS,

Apud BARTHOLOMÆVM MACÆVM,
sub scuto Britannia in monte D. Hilarij.

CID. MDCI.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

Juan Montalvo

ILLVSTRISSIMO VI-
RO, SUPREMAE CVRIAE
Parisiensis Praesidi, & sanctioris Cō-
sistorij Consiliario IAC. AVGVSTO
THVANO,

IVLIVS CÆSAR
BULENGERVS S.P.D.

HIT olim hoc studio-
rum genus, quo prisca gē-
tium ac populorum ritus
è tenebris eruuntur, in
honore & pretio, vt de te
audire memini, Praeses illustrissime: quod
hodie, vsque adeo apud imperitos euiluit,
vt in eo qui vigilent, infra vltimæ sortis
homines, collocentur. grammatici, literio-
nes, vocularum aucupes, ad res serias in-

I V L I I C A E S A R I S

B V L E N G E R I I V L I O D V N E N S I S

liber de Spolijs Bellicis, trophæis, Arcubus triumphalibus; & pompa triumphi.

C A P. I.

V M nulla vnquam gloria verior habita lit, quàm quæ virtute & armis quæreretur, omnium animis id semper insitum fuit, vt bellicæ gloriæ memoriam ad posterostransmitterent, eiusque monumentum aliquod relinquerent ij, quorum virtus præ cæteris enituisset. Ex eo fonte mos vbique pene gentium obtinuit, vt arma hostibus derepta domi ad postes affigerent, aut in templis è tholo suspenderent, arcus, trophæa, columnas, aras, statuas erigerent, triumphum ducerent, cuius vestigia non leuiter imprimerentur, sed in ære aut marmore defixa, literisve ac monumentis prodita, in omnem consequentis temporis memoriam perdurarent. Verum ex his omnibus, quod primum in vsum venetit, non vsquequaque no-

I
F. ONVPHRII

PANVINII EREMITÆ

AVGVSTINIANI,

DE TRIVMPHO

COMMENTARIVS.

DE Triumpho, eiusque pō-
pa scripturus, primum ab
eius verbi significatione
scribendi initium sumam.
Triumphus igitur etymolo-
giam non omnes vna ra-
tione veteres exponunt
scriptores; Nam M. Varro libro v. de lingua
Latina à Baccho triumphus inuentore tractum
nomen putat, cui triumphantis cognomen
fuit; milites enim cum Imperatore victores
redeuntes per Urbem in Capitolium eunti du-
ci io triumphæ clamitabant; quod nomen à
θεράμβος, Græca voce, Liberi patris cognomi-
ne deriuatum est. Nam Bacchus quum post
victoriam Indicam primus triumpharet, mili-
tes eius ficorum folijs, quæ *θερα* dicuntur, vul-

NONVPHRII
PANVINII
VERONENSIS

DE LVDIS CIRCENSIBVS, LIBRI II.
DE TRIVMPHIS, LIBER VNVS.

QVIBVS VNIVERSA FERÉ
ROMANORVM VETERVM
sacra ritusque declarantur.

Cui accessit Tertulliani liber de spectaculis.

PARISIIS,
Apud BARTHOLOMÆVM MACÆVM,
sub scuto Britanniae in monte D. Hilarij.

CID. MDCI.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

*Mutua posteritas, seruatoque ordine fati,
Manlia continuo numeretur Consule proles.*

Q. SEPTIMII FLORENTIS
TERTULLIANI DE
spectaculis liber.

Cap. I.

VI status fidei, quæ ratio
veritatis, quod præscriptū
disciplinæ, inter cætera se-
cularium errorum, etiam
spectaculorum voluptates
adimat: Dei serui cogno-
scite: cui cum maximè ad
Deū acceditis, recognoscite qui iam accessisse
vos testificati & confessi estis, ne aut ignoran-
do, aut dissimulando quis peccet. Tanta est
enim vis voluptatum, vt & ignorantiam pro-
telet in occasionem, & conscientiam corrup-
pat in dissimulationem, aut vtrumque. Ad-
huc forsitan alicui opiniones Ethnicorum blan-
diuntur, quæ in ista causa aduersus nos ita ar-
gumentari consueuerunt: Nihil obstrepere
religioni, in animo & conscientia tua tanta so-
latia extrinsecus oculorum vel aurium: nec
verò Deum offendi oblectatione hominis,
qua saluo erga Deum metu, & honore suo,
in tempore & suo in loco frui scelus non sit.
Atquin hoc cum maximè paramus demon-
strare, quemadmodum isthæc non compe-
tant veræ religioni, & vero obsequio erga